

GORENJEJEC

Političen in gospodarski list.

Izhaja vsako soboto zvečer. — Stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Posamezne številke po 10 vin. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje za petil-vrsto 10 vin., če se tiska enkrat, za večkrat primeren popust.

Uredništvo in upravnništvo se nahaja v hiši št. 105 nasproti župni cerkve. — Upravnistvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnina, reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Karavanški predor — prebit.

Preteklo sredo je padla zadnja stena, ki je ločila Koroško od Kranjske v karavanskem predoru. Večletni trud je dobil zaslužen plačilo, moderna znanost je premagala tudi težkoče v tem predoru, ki so se zdele skoro nepremagljive. Kar so geologi prorokovali in česar so se inženjerji bali in še več, vse to je oviralo delo v tem okoli 9 kilometrov dolgem predoru. Pritisk od vseh strani je bil tak, da najmočnejši hlodi niso mogli vzdrževati teže, strupeni plini so povzročili mnogo nesreč, človeških žrtev je zahtevalo delo in kdo se še ne spominja nesrečne jeseni lanskega leta, ko so privlekli 14 mrličev, oziroma umirajočih delavcev iz predora?! Štirinajst palic z zaporednimi številkami na jeseniškem novem pokopališču edino še priča o žalostnem dogodku, sicer je menda vse pozabljeno! Črne koze so divjale po Hrušici, tifus so zanesli tuji delavci v doslej tako mirno vas — in bogzna, kaj je še vse donesel predor.

Zadnja stena je padla, bliža se konec delu, nobene posebne ovire predoru ni pričakovati več!

Nova pot se je odprla na Koroško. Naša krasna gorenjska zemlja je zopet bolj odprta svetu in kar se je poprej prevozilo v dnevu, videlo se bo lahko v nekaterih urah.

Mešana čustva nas navdajajo ob tem svečanem trenutku. Ali bo naš narod imel

koristi od železnice, katero je tako nestrpno pričakoval, ki mu pa že za časa gradbe same ni donesla onega vsaj začasnega blagostanja, ki ga vodi po naravi vsako večje podjetje s seboj. Nebroj tujcev se je naselilo na Hrušici, nastala je cela židovska kolonija, ti bogate in se reče, našemu kmetu se je pa vzela zemlja in se mu zato dalo prav majhno zadoščenje, ki bo zadoščalo k večjemu za par let. Potem pa s trebuchom za kruhom. Zemlja ga ne bo mogla rediti več, morda mu bo pomagala industrija in pa trgovina, ki se bo gotovo močno povzdignila na Gorenjskem in sosednjem Koroškem.

Umirajoči slovenski Korotan se nam čez noč približa prav do naših oči. Mi ga bomo videli, mi bomo zri, kako hitro umira narod, če nima zaslombe ne v svoji duševni in materialni moči, zri bomo, kako napreduje nemštvo v kraju, kjer država in dežela z vsemi silami delata na to, da izpodrineta, oziroma potujčita domači živelj, in hitreje s tem pripravi pot Prusu.

Naš Gorenjec ima čvrsto, krepko dlan in pa bistro glavo. On je zmožen, da zajezi nemško povodenj, ki se vliva iz severa na Koroško in na Gorenjsko. Le nečesa mu manjka — in to je narodni ponos! Gorenjski veljaki, zlasti pa še jeseniški rojaki in še vi, kar vas je ostalo onstran karavanskega predora čvrste slovenske korenine, sedaj na delo! Ne peščica zemlje naj ne pade več v

bledo obličje so obdajali dolgi, temni lasje, a njegove oči so bile obrnjene v brata, ki je sedel ob njegovem vzglavju.

«Mirko!»

Oprl se je siloma na obe roki in se je sklonil v postelji.

«Ali so prišli oče?»

Mirko se je naslonil na njegovo roko, ki je bila mrzla in potna; videl je dvoje svetlih, velikih vprašujočih oči — kakor dvoje nožev so mu segali pogledi globoko v misli, v srce.

«Zakaj niso prišli oče?»

«France, le bodi miren — vse bo bolje. Prišli bodo oče in ti boš spet vstal.»

France je pogledal, ali pogled je bil poln trpljenja in usmiljenja.

Mirko je skrnil obraz v odejo in jokaj; hudo mu je bilo. Videl je brata bolnega — v tuji hiši in tuji ljudje so mu stregli. Težko mu je bilo povedati, da je bil oče tu, a še pogledati ga ni hotel — njegov lastni oče je pustil, da je umiral v tuji hiši, pri tujih ljudeh . . .

roke Nemcu! Zadnja stena karavanskega predora, ki je padla te dni, naj nam budi spomin, da onostran Karavank so naši bratje, da je tudi tamkaj plodovita slovenska zemlja, da je konec prodiranja Nemcev proti jugu na Kranjsko, da sedaj pride čas našega prodiranja proti severu. V tem znamenju: Na zdar Korotanu!

Vseučiliško vprašanje v državnem zboru.

V sobotni seji poslanske zbornice je bilo absolvirano prvo branje vladne predloge zastran italijanske pravne fakultete v Roveretu. Dotična predloga se je odkazala proračunskemu odseku.

Debata je bila zanimiva. Oglasili so se zastopniki različnih strank in pojasnili ne samo svoje stališče glede pravne fakultete, nego vobče glede vseučiliškega problema v naši državni polovici, kateri problem postaja čedalje nujnejše potreben korenite rešitve.

Italijanski poslanci so sli brez upa zmage v boj za Trst. V vseh mogočih varijacijah so ponavljali svojo zahtevo, da se ustanovi italijanska pravna fakulteta v Trstu, in sicer brez ozira na primorske Slovane, dasi bi se z italijansko visoko šolo moči na Primorskem popolnoma izpremenilo na škodo Slovanov.

Mrak je nastal v sobi in pusta, grobna tišina je bila; čulo se je le težko, hripavo dihanje bolnika.

«Mirko! Nisi li slišal očeta? . . . sli so mimo okna in me poklicali.»

«Sanjalo se ti je!»

«Nič se mi ni sanjalo. Natanko sem jih videl — sli so mimo okna in so me poklicali.»

«Le miren bodi, to so bile le sanje,» ga je tolažil Mirko.

France je zatisnil oči in čudne misli so mu rojile po glavi; vstajale so in se nenedoma zopet pogrezale. Videl je razne podobe po stenah, po tleh, po stropu . . . V daljavi je opazil gosposko kočijo z dvema paroma konj in zmirom bolj se mu je blizala; že se je prijel z obema rokama — toda voznik je zamahnil z bičem, kočija je sunila, svignila je dalje in on je padel, udaril se je s čelom ob kamen in je obležal . . .

Odpri je oči in Mirko mu je brisal z robcem potno čelo.

PODLISTEK.

Uvell cvet.

Kakor bela senca se je prikradla, tiho, neopaženo in je zamahnila s svojo kruto roko in pal je cvet . . .

Za vrati je umiral. Ležal je mirno in nekoč je umrl, ko ni bilo nikogar v sobi in je bil zunaj blaten in deževen dan . . .

Skozi celo njegovo življenje se je vlekla dolga, brezkončna trnjeva pot. Sanjal je o prihodnosti, o udobnem življenju; lepo v ravni črti je sanjal — šolo bi dovršil in bi postal imeniten gospod. Vozil bi se v lepi gosposki kočiji z dvema paroma konj. Vzel bi očeta in družino k sebi in prijetno življenje bi bilo, brez skrbi, a polno ljubezni in tihega veselja . . .

* * *

Tiho je bilo v sobi. Le zdajpazdaj se je čul bolesten vzdih Franceta. Njegovo smrtno-

Oglasili so se pa s svojimi zahtevami tudi zastopniki drugih narodov. Oglasili so se Slovenci, Čehi, Malorusi in Hrvati. Schönererjeva stranka je porabila to priliko za izjavo, da je sploh proti ustanovitvi vsake nenemške univerze v Cislitvanski, socialni demokratije pa so nastopili kot ovaduhi, dolžeč kar od kraja vse narodnosti iredentističnih nagnenj. Obenem se je socialistični govornik zavzel za narodno avtonomijo.

Izmed Slovencev sta govorila Plantan in Ploj. Slednji se je omejil na kratko izjavo, medtem ko je posl. Plantan v velikem govoru pojasnil slovensko stališče. To stališče je, na kratko rečeno: da priznavajo Slovenci vsakemu narodu pravico do visoke šole, nasprotujejo pa zahtevi, da bi se italijanska fakulteta ustanovila na Primorskem, in zahtevajo, da se že ustanovi slovenska univerza v Ljubljani.

Poslanec Plantan je imel srečen dan. Ministri in poslanci so ga poslušali z velikim zanimanjem, dasi je govoril skoro celo uro, in minister Hartel je tudi izjavil, da se bo s Plantanovimi izvajanjmi obširno bavil v proračunskem odseku.

Naučni minister Hartel je že pri sobotni razpravi v splošnem oziru preciziral vladno stališče. Dejal je, da vlada ni nenaklonjena ustanovitvi novih vseučilišč; mučijo pa ga vsakovrstne skrbi, ki prav tako izgledajo, kakor da jih je vlada iztaknila z namenom, da bi ji ne bilo treba ugoditi zahtevam dotičnih narodov.

Zlasti dvoje predpogojev je omenil minister Hartel. To sta: sredstva in »polnovredne akademične učne moči«. Odkritosrčno je priznal, da se je vlada postavila na stališče, katero je sedanji ministrski predsednik baron Gautsch formuliral že leta 1896 in ki je bilo tako dobro zamišljeno, da Čehi še danes nimajo upanja, da kmalu dosežejo drugo češko vseučilišče.

No, poslanec Plantan je v svojem govoru, dasi je govoril pred ministrom, ovrgel že vnaprej te pomisleke. Opozoril je, da bi se Slovenci zadovoljili, če se jim sedaj ustanovitev vseučilišča zagotovi, seveda potom zakona. Za

«Zakaj ste me spodili, oče? Zakaj ste me ostavili samega v neznani hiši, med neznanimi ljudmi?»

Tekel je za kočijo, a voznik je zamahnil z bičem in kočija je izginila v daljavi — vse je izginilo . . . Padel je in se je udaril s čelom ob kamen in je obležal na tleh — podlegel je beli smrti . . .

* * *

Tako se je dopolnilo mlado življenje, polno nad in upov, mnogoobetajoče — pa tudi polno bridkosti in polno solza, razlitih brez koristi, kakor dežnica . . .

Vzbrstela je mladika. Zapihal pa je sever, ledena slana — smrt je šla preko poljan in uvel je lepi cvet v žarni mladosti . . .

Kakor bela senca se je prikradla, tiho, neopaženo in zamahnila je s svojo kruto roko in pal je cvet . . .

Pomladanski izprehodi po Italiji.

Odlomki iz popotnega dnevnika. Piše Franjo K—c.

I.

Padova.

Sanjarska moja duša je vstrepetala v dihu prve pomladi. Ponosno kakor zasnubljena kraljčina prihaja vesna dežel. Ča-

začetek bi zadostovala pravna fakulteta. Minister Hartel je priznal, da so vsled požrtvovalnosti dežele kranjske in mestne občine ljubljanske na razpolaganje znatna sredstva. Ta sredstva zadostujejo za ustanovitev pravne fakultete in tudi glede učnih moči »polnovrednih učnih moči« bi vlada ne prišla v zadrego, če bi imela dobro voljo ugoditi slovenskim zahtevam.

Slovensko vseučiliško vprašanje je postalo zopet aktualno, bolj kakor je kdajbilo. Na slovenskih članih proračunskega odseka je, da položaj dobro izkoristijo. Minister je obljubil, da bo na Plantanova izvajanja odgovoril in če se slovenski zastopniki z ostalimi slovanskimi poslanci zavemo za stvar, je morda še mogoče, ustvariti med italijansko pravno fakulteto v Roveretu in med slovensko pravno fakulteto v Ljubljani tisti junktiji, ki bi bil edino jamstvo, da naša zahteva ne izgine vsaj za deset let z dnevnega reda.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

vsem svojim podružnicam in slovenskim rodoljubom.

Pred dvajset leti so praznovali Slovenci tisočletnico smrti sv. Metoda ter ustanovili kot vidno znamenje temu veličastnemu spominu »Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«.

Ministrstvo za notranje zadeve je izza 7. aprila 1885. leta s št. 5179 odobrilo družbina pravila, ki jih je izdelala v to pooblašena petorica naših mož.

V tej dolgi dobi 20 let so nabrali naši rojaki marsikak tisočak za našo družbo in marsikaj koristnega se je napravilo z njim. Danes, ko gledamo nazaj na to 20 letno težavno delovanje, navdaja družbino vodstvo naslednja prošnja in želja, ki je sporoča tem načinom vsem svojim podružnicam, vsem častitlim rodoljubkinjam, vsem cenjenim domoljubom.

robna pomlad! Lepšega pomena veličastnosti, zmagoslavja in glorijskega ni v besedi kralj, kot v slovu: v igred! Priserčna dobrodošla, iskreno pozdravljena in vroče ljubljena oznanjevalka radosti, sreče, življenja! Polagoma ali zmagonosno, odevena v dragoceno krilo cvetja in zelenja, si priplula iz nebes in poljubila hrepenečo zemljo! In z nepremagljivo silo mi je srce zahrepenelo po solncu in cvetju, po rajskomilih livadah, kjer svatuje večna pomlad, po deželi, kjer so nemirne pesniške duše srkale toliko sladkosti in utehe! . . .

Prijetno je, ako solnčnega pomladanskega večera priromaš v Trst in iz nabrežinske soteske se diviš, kako se solnce z ognjenimi poljubi zataplja v morje, kako žari in gori njega rdeča krogla kot bi jo pravkar vzel iz sikajočega plavza . . . Še prijetneje je, ako se na večer malce pokrepčaš v hotelu »Balkan«, kjer ti mine par prijetnih uric v krogu tržaških Slovencev. Naši tržaški bratje, jadranski čuvarji, so kaj bistroumni politiki, v svesti so si svoje velike misije, ki jo vršijo — to izpričevalo jim moramo dati — z neprimerno delavnostjo. Tržaški Slovenci so kaj imenitni ljudje: precej se lotijo od drugih Slovencev! Lastna sta jim vročekrvnost in entuzijazem najbližjega mejaša Italijana, v občevanju in kretanju so dostojni in gibčni

Ker »Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« gotovo ni ustanovljena le za nekaj malo let, narveč, kakor se kaže za precej nedogledno dobo — saj se bijejo narodnostni boji danes hujše nego prej — ker se stavi na njeno vodstvo vedno več zahtev, opozarja podpisano njeno vodstvo na nekatere narodne naloge, ki čakajo nujne rešitve že v bližnji prihodnosti.

S šolskim letom 1905/6. se otvori novo šolsko poslopje na Savi pri Jesenicah, v kojem je nastanjeni ondodni otroški vrtec. Ob istem času hočejo tudi Jeseničani začeti svoj otroški vrtec.

Potrebno je, da se v Mariboru ustanovi družbina ljudska šola. Tudi v Studencah pri Mariboru je nevarnost potujčenja velika.

V Gradcu bi bil potreben vsaj otroški vrtec.

V št. Jakobu v Rožu na Koroskem bi radi z letom 1907. svojo lastno slovensko trozredno, ki naj se sčasom, ko postane deželna ljudska šola zopet slovenska, preustroji v kmetijsko šolo.

Očividno je torej, da se bodo v najbližnji prihodnosti podvojili troški naše družbe. Res je, da imenuje družba štiri šolska poslopja svojo posest, res je pa tudi, da ima družba še nepokritega dolga v znesku 34.000 K, ki tekem tega leta naraste najbrže na 40.000 K.

Ako pa hoče vodstvo zagotoviti družbi obstanek in, ako hoče rešiti vse zgoraj našete naloge ter odpomoči najnujnejšim potrebam, potrebno je vsekako, da pokrije prej ta nepokriti primanjkljaj.

Radi tega se pozivlja podpisano vodstvo do vseh svojih podružnic, do vseh častitih rodolubkinj in cenjenih rodoljubov s prošnjo, da vsakdo izmed njih pripomore po svoje do tega, da se zboljša družbino financijelno stanje. Ako priredi vsaka izmed podružnic tekem tega leta vsaj eno večjo veselico v korist naše družbe, ako se odzovejo vabilu k takim veselicam vsi zavedni Slovenci ter prispevajo svoj obolus, odplačal bi se lahko precejšnji del družbinega dolga, če ne morebiti

kot bi se bili učili pri Francozih, v političnem nastopanju pa presodni in hladnokrvni do mozga kakor Anglež, v ljubezni za narod pa en plamen, goreč in čist, liki, da so se vzgledovali na največjih mojstrih rodoljubja — Čehih. Pa so tudi praktični, dobro vedo, da s samim idealizmom se ne pride daleč. To nam spričuje njih »Narodni dom«. Krasno so znali združiti koristno s slabim. To ni samo kak reprezentacijski dom tržaškega slovenstva in slovanstva; tu je hotel, restavracija, kavarna, čitalnica, telovadnica, gledališče, tiskarna, knjigovoznica, uredništvo in upravništvo, hranilnica in posojilnica, odvetniške pisarne, stanovanja tržaških voditeljev — vse kar pod eno streho. Tržaški Slovenci imajo pa tudi dobro narodno izšolano maso. Bil sem lani v Trstu, ko so imeli Slovenci baš neko manifestacijo za svoje ljudske šole. Priredili so veličasten obhod po mestu, nakrat nekemu pade na um, da bi bilo dobro iti demonstrirati pred laški magistrat. Da se je to zgodilo, pomen cele manifestacije bi bil — pokopan. Na trgu pred tržaškim »Narodnim domom« je bilo zbranih na tisoče tržaških Slovanov. Že je omahovala množica, velik del udeležencev se je že pomikal smerom k magistratu — kar prične izpred dveri »Narodnega doma« govoriti neki tržaški odvetnik — Slovenec. Krasen,

celo — kar je iskreno želeti — ves dolg.

Kjer pa ni mogoča prireditve veselice iz kateregakoli vzroka, tam naj bi podružnična načelnikstva skušala pridobiti slehernega iz njihovega okraja vsaj kot družbinega podpornika, od svojih starih članov pa naj bi si izprosila morda izreden dar v navedeno svrhu.

Ako se odzovejo tej prošnji vsi oni, katerim je »Družba sv. Cirila in Metoda« sveta stvar, ki vedo ceniti njen obstoj, potem je vodstvo preverjeno, da bo i v prihodnje lahko in veliko lažje ustrezalo potrebam in željam slovenskega naroda. Ako bo vse slovensko občinstvo vpoštevalo ta poziv, bo »Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« ob svoji dvajsetletnici brezdvomno zrla v jasnejšo bodočnost. To pa slovenskemu narodu v prid.

Tedenski politični pregled.

Iz državnega zbora. Poleg razprave o laškem vseučilišču, pri kateri se je oglasil tudi slovenski poslanec in o kateri govorimo v drugem članku, se je sprejel izpremenjen krošnjarski zakon. Sprejel se je tudi zakon o vojaških pripredah, na kar se je zasedanje odgodilo.

Deželni zbori. Sklicani so deželni zbori, in sicer nižjeavstrijski predarlski in istrski na dan 17. maja, češki na dan 18. maja bukovinski pa na dan 25. maja. V češkem deželnem zboru so nemške stranke razen Vsenemcev opustile obstrukcijo.

V železniškem odseku je dne 10. t. m. poslanec Kaftan poročal o predlogi, s katero vlada zahteva novih kreditov za planinske železnice. Vsled te afere je, kakor znano, odstopil železniški minister dr. Wittek. In pododsek je bil sklenil ostro grajo. Sedaj je odsek z večino odklonil Kaftanove predloge ter sprejel predlog Sylvestrov, ki izvaja le obžalovanje, ker vlada ni o pravem času naznanila parlamentu, da je znatno prekoračila odobreni proračun in da potrebuje nove milijone.

poln kipeče ljubezni do naroda tu zbranega, je bil njegov govor in uplaval je z magnetično silo. Narod je bil poučen, da bi bila s takim činom pokopana vsa manifestacija, da bi moglo priti celo do krvoprelitja; mirno je ostala množica na mestu ter se po končani slavnosti razšla. — Tržaško slovanstvo kljuje, cvete in raste, v njem so vsi pogoji za srečno in mirno bodočnost!

Bila je čarobna spomladanska noč — na polnoč je slo — ko sem se poslavljaval od milih tržaških Slovencev, izmed katerih nekaterimi sem se tako brzo seznanil in stopal proti pomolu. Lloydov parobrod »Venus« se je polnil. Ze drugič v življenju se zibljem ž njim po sinji Adrijii. Mirna, nebeskomila noč! Kakor nalašč za zaljubljenca, za mlade novoporočence! Nekoliko takih srečnih dvojic je pač šetalo po krovu; jaz pa sam samcat! Malo zavidiljivo sem jih gledal presrečne zemljane; kmalu pa sem bil v svoji kabini in spal, dokler me niso v Benetkah prebudili sitni natakariji. Se bi bil spal, da me niso zbudili. Nekoliko slabe volje sem veslal po gondoli po kanalu grande, ki ga je zlatilo jutranje solnce, da so odsevale v njem starodavne palače, kot iz čistega zlata! Nisem bil danes prvič v Benetkah in morda ne zadnjič, ker sem jih že opisal, ne storim tega danes.

Knez Lobkovic, najvišji maršal češki, je minulo nedeljo praznoval 70letnico svojega rojstva. Tem povodom je bilo prirejenih več svečanosti, med temi je jubilarju zvečer v nedeljo zapelo 500 pevcev čeških pevskih društev podoknico.

Dogodki v Macedoniji. Pri Straži v skopeljskem vilajetu je bila bitka med turškim vojaštvom in večjo srbsko četo. Srbi so izgubili sedem mož, Turki pa enega častnika in osem vojakov. Turški vojni minister je ukazal mobilizirati štiri albanske rezervne bataljone iz Berata, Malakaša, Tirane in Drače, da odrinejo proti vstašem v Arabijo, kjer je buknila vstaja. Rezervisti so se pa uprli in nočejo priti k orožju. Sploh so v gornji Albaniji postale razmere take, da je Šemzi-paša brzojavno prošil za vojaško pomoč.

Dopisi.

Iz Mavčič. (Črno na belem.) Pod tem uvodnim člankom razvrščuje »Laziljub« od 4. maja nas kmetske liberalce v dve vrsti ter meče pesek v oči zapeljanemu ljudstvu in želi istega si ohraniti v klerikalni slepoti. To voditelji kl rikalne stranke dobro vedo, da edino kmet, ki je neveden in po politikujoči duhovščini zaslepljen, jim je glavna opora, brez katerega bi bila stranka popolnoma brez vsakega vpliva. Zalorej navaja člankar tam s patosom: Središče vse naše politike mora biti kmet. Seveda kmet zaslepljen in pasjepokorno udan našim blagoslovljenim politikarjem, katerih edino hrepenenje je po mamoni in posvetni vladi. Če bi to ne bila resnica, potem bi pustili politiko na stran, katero jih Kristus ni učil, ter se držali svojega poklica, na kar bi veliko sovraštva, jeze in zla izginilo med ljudmi. Trn v peti je našim klerikalnim politikarjem vsaki človek, ki ima te količkaj prostega naziranja in lastnega prepričanja in se po njem ravna. Za to imamo dokazov na izobilje, kar tudi potrjuje omenjeni članek. S številkami dokazuje član-

Za dobro uro po nedogledni padovanski ravnini sem bil s hlaponom v Padovi. Z nekim posebnim čarom me je vlekle to mesto naše; sam ne vem zakaj! Morda zato, ker ima mnogo lepih cerkvâ in arheoloških zanimivosti? Ne potujem nikdar samo izključno zaradi tega, da kaj vidim, nego da se razvedrim, ako pa nehote in mimogrede kaj vidim, ne odtegne se to mojemu spominu in peresu.

Spominjam se še na stare naše »padarje« po deželi okrog, ki so že danes skoro docela izumrli. Skoro ti vsi so bili promovirani na padovanski univerzi, ki je imela še pred dobrim pol stoletjem na glasovitejšo medicinsko fakulteto na svetu! Kako živo se še spominjam dobrodušnega dr. M. v nekem gorenjskem trgu. V enem kotu sode je imel nabasanega orla, v drugem medveda, na pisalni mizi mu je že cela desetletja ležala mrtvaška glava. Nad pisalno mizo pa je visela diploma padovanske univerze. Z zlatimi črkami je bilo zapisano: Nos rector magnificus Paduensis nominamus . . . In kadar je bil sivolasi mož posebno dobre volje, pokazal je na diplomu, potem pa se potrkal na prsi, rekoč: Nos doctor medicinae universalis, universitatis Paduensis! . . .*) Važno je

*) Jaz doktor vsega zdravilstva univerze Padovanske.

kar tam, koliko se peča ljudi na Kranjskem s poljedelstvom, koliko z rokodelstvom, koliko z obrtnijo in koliko je uradnikov, kateri zadnji komandirajo s par graščaki vse na Kranjskem. Kako hinavsko ščuje nevedno ljudstvo s tem proti vsakemu olikancu, se vidi iz tega, da konečno navaja: Ljudstvo, ki delaš in si s svojimi zulji služiš borni kruh, vstani, združi se! Peščica ljudi, ki ti je tuja, ne sme biti tvoj gospodar. Zvršuje naj svoje dolžnosti, ker je plačana zato, politika je pa tvoja reč. Kdor dela, kdor plača in daje svoje otroke v obrambo domovine, naj ima prvo besedo. Resnično dejstvo pa je, da ne komandirajo na Kranjskem ne uradniki, ne graščaki ne mestni in ne kmetski liberalci, ampak ravno nasprotno, tista vrsta ljudi, ki skoro nič ne dela, dobro živi od nevednosti kmeta, je za storjeno delo dvakrat plačana, ki nič davka ne plačuje, katerim po svojem poklicu ne pristaja vmešavati se v politiko in k domovini iz svojih stanovskih dolžnosti ne sme dajati nikake obrambe; da ravno ta peščica ljudi komandira vse na Kranjskem in vleče zaslepljenega kmeta za nos, ter hoče potisniti voz časa v srednji vek nazaj. Pomisli, dragi sokmetovalec, ali so res povzročili uradniki, graščaki, mestni ali kmetski liberalci, da so se duhovnikom, ki itak dobro izhajajo, zvišale plače in da se za nas kmetske trpine nič ne izposluje, kdo je tega kriv?

Iz Trliča. (Schillerjeva slavnost.) Ker se je Schillerjeva slavnost obhajala povsod, kjer se nahaja le pešica Nemcev, seveda tudi tržaški Germančki niso hoteli zaostati. Priredili so tudi »Schillerfeier« v hotelu »Radetzky«. Ker nastopijo povsodi »fein und nobel«, so razposlali vabila tržaškim občanom. Mnogo nevednežev se je odzvalo tem vabilom, nevedeč, za kaj se pravzaprav gre. Da bi pa izgledala ta slavnost tem impozantnejša, so navedli kar tri društva prirediteljem, namreč: »Südmart«, »Schulverein« in »Liedertafel«. V vseh teh treh društvih so člani ista peščica Nemcev, katera tvorijo ponajveč privandrani sribarečki, zato se ni čuditi, da ima lahko pri-

pristavil: »ti seveda tega ne razumeš, premlad si še! Ali samo priden bodi, in prišel bo čas, ko boš vedel, kaj se to pravi; ali takrat mene, padovanskega doktorja, že ne bo več na svetu . . .« In res je blagi mož legel v grob, še predno sem razumel njegove besede. Par let po smrti dobrega starčka sem prišel v njegovo hišico, ki so jo posedali že popolnoma tuji ljudje. Slučajno zabredem na podstrešje. In kaj zagledam? V kotu zlomljen okvir, v njem pa diploma padovanskega doktorja. Sipa je bila potrta, pod njo le še ostanki slavne diplome, večinoma je bila že snedena od molov in podgan. Ubogi padovanski doktor! Na podstrešje so ti vrgli tvojo slavno diplomu, kako so onečastili tvoj spomin! Da veš za to, v grobu bi se obrnil!

Danes je v Padovi živahno vrvenje. Vrši se semenj, in poleg konjskih mešetarjev so prispele cele trume romarjev na počastje Sv. Antona. Pa tudi sicer brezdalni Padovan in Padovanka prikazujeta danes mrzlično gibčnost: Glej, kako brhko hiti po cerkvenem trgu padovanska matrona, kakor z ličilom zenačene so vse gube na ostarelem licu — izpremenila se je v svežo, cvetečo, razposajeno devojko!

Padovanci umejo prav mojstrski združiti idealno-pobožno z materijalnim in profanim!

takih veliko besedo učitelj Miklič. Ta slavnost je posejil zadnji čas posebno «slavni» profesor Binder iz Ljubljane kot slavnostni govornik. Iz tega lahko razvidimo, kako učeni so gospodje navedenih treh društev, da se niti eden ni smatral zmognim govoriti slavnostni govor. Res «was für feine und gebildete Leute!» Nastopil je torej profesor Binder, ki je pa tako zanimivo govoril da so sli nekateri gospodje oddahnil se v spodnje prostore z besedami: «es war geradezu zum einschlafen». Namesto napovedane vojaške godbe je samo neki R. kazal na glasovirju svojo umietnost. Seveda tudi hajljanja in «afen» ni manjkalo, a vršilo se je vse to pri zaprtih vratih, ker jim je pač še bila v spominu lanska demonstracija, ko se je zažgala na sredi trga frankfurtarica in ko jim je pokazala, da Tržič ni za javne germanske nastope. Seveda se je na to skromno slavnost opozorilo orožništvo, ki pa ni imelo nikakega posla. S tem so pokazali Nemci, da se ne boje po Bismarkovih besedah samo Boga, ampak tudi gorenjskih pesti. Prostori niso bili polni, dasiravno so se zbrali pri tej slavnosti vsi tržiški germančki in negermančki, od najvišjega do kleparskega in kovaškega mojstra. Take ponižne zabavice za zaprtimi vrati jim pač ne moremo kratiti. Mi bomo vsako izzivanje na javnih prostorih že znali zavrniti. Mahlzeit!

Z Gorenjskega. Ob času sadne razstave v Radovljici se je na našem obnebu prikazala nova zvezda. Nevedni ljudje so se čudili njeni velikosti in svetlobi, pravi zvezdoznanci pa so jo takoj pogruntali, da je to zvezda repatica, katera sveti le en čas, potem pa zatone za gore in se zgubi v morje večnosti in pozabljivosti. Prav so imeli! Zadnjičrat je ta zvezda zasvetila v tržiškem «Novem listu», zdaj pa je že izginja izpred oči brez sledu. Škode ni napravila prav nič. Ker ni imela zob, da bi grizla, je mahala z repom na vse strani: po učiteljstvu, po odboru sadne razstave, po kmetijski družbi, po ravnatelju Pircu, po vladi, pa nobeden ni čutil teh udarcev, ki so prihajali očitvidno le

Cerkveni shod pa — konjski semenj! In lepí so vam bili ti konji, da sem se zavzel, kako more obstajati v izstradani Italiji tako krasno konjsko pleme. Pa o tem pozneje! Ozke, vlažne ulice so bile nakopičene okoličanskega ljudstva: Kdor pride sedaj na cerkveno počastje, stopi tudi malo na sejmišče; kdor pa si pride izbirat iskrih vrancev in nakupovat loncev in drobnarij, se gotovo pomudi tudi malo v cerkvi. Kakor bi Padova doživela drugo preseljevanje narodov, tolika množica naroda vre v mesto; iz vseh sosednjih mest in trgov: iz Abana, iz Comisara, Pojana, Vigonze i. t. d. Stojim na stopnjicah padovanske katedrale in gledam nenavadni prizor. V cerkev se pomika pojoč, nedogledno dolg izprevod italske duhovščine, mnoga mitra se svetli ob koncu . . . Zašel sem med ženske. Kolikor razumem njih narečje, izklepetavajo vse novice iz širne okolice. Na stotine se zbira devojk na ne prevelikem trgu: nobena vaška lepota izpod sedmega zvona ne zamudi današnjega dne; bilo da jo je ostavil ljubček, ali da je obolela na smrt, ali da nima niti dvajset centezimov v svojem žepu. Med njimi lični laski mladeniči zagorelih lic; za njimi brezboze starice, ob njih otroci, ki so se morda komaj pred meseci resili nadležnih povojev! _____ Konec prih.

iz onemoglosti in surovosti. Kdor ne ve, kaj mislim povedati, naj pogleda klerikalni «Novi list» iz Trsta, kjer je kilometer dolg popis jesenske sadne razstave v Radovljici. Kakšen je ta popis? Malo stvarnega, večinoma samo zmerjanje neljubih oseb. Pa kako zna dopisnik ta posej! Bralec naj se sami prepričajo iz naslednjega seznamka, katerega sem sestavil iz imenovanega lista. Ti izrazi in primki so: neresen naroden faktor, spretni rovarji, osebna častihlepnost, žaljena sobičnost, izdajalski zlikovci, ubogi bahači, umazane intrige, silno hujskanje, hudobni elementi, nestranni ljudje, nesposoben odbor, notorična nezmožnost, infernalna besnost, pobalinsko kljusovanje, brutalen korak, nizkotno ravnanje, pritlikovci, srboriteži, impertinentno prizadevanje, oslarije domišljavih bedakov, perfidije, podleži, judeži, prusasko slovenski list «Gorenjec» i. t. d. Prašali hoste, kdo je te, menda na gnojišču zrastle cvetlice zbral v tako lep šopek? To je storil mož «z jekleno roko» in «nenavadno žilavostjo», kateri «nadkriljuje» vse druge in dela na skrivnem «brez kontrole» (tako sam sebe hvali v rečenem listu), to je g. Ivan Fajdiga, bivši krojaški mojster in časnikar v pokoju, zdaj vinski veletržec v Radovljici, poročevalec «Slovenčev» iz Radovljice i. t. d. Kaj naj mu odgovorimo na te fraze največje surovosti, ki se slišijo samo po beznicah? Nič. Škoda papirja in zaje za umivanje rok. Tudi mu z veseljem vračamo ponujane cvetlice. Naj sam duha ta šopek, ker ima tako fin nos. Sadjar.

(Opomba uredništva: Dolgo časa smo imeli posebno usmiljenje s tem človekom, a tudi pri nas je enkrat mera polna. Prepričan naj bo, da človek, ki ima toliko centov masla na svoji umazani glavi, ne sme hoditi na sonce, zatorej ga zagotavljam, da bomo poskrbeli, kakor hitro se bo predrznil kak vinski trgovec Ivan Fajdiga iz Radovljice, kazati se v javnosti, ali siliti v ospredje, da se mu prav pošteno posveti. Vprašali ga bomo med drugim, če pozna pesmico z naslovom: Vse se zvé, kar stré ljudje! katero je prusasko-slovenski mazač naslovil neki 12- ali 13 letni hrer Wolgeboren Frütlein Theresina W., Dienstmagd in Radmannsdorf. Fajdiga, torej pogum velja!)

Koncert čitalniškega pevskega zbora v Kranju v soboto, dne 13. majnika 1905.

Čitalniški pevski zbor je priredil na korist svojemu fondu koncert, pri katerem so sodelovali iz prijaznosti: g. K. Mahkota (bariton), g. J. Lapajne (klavir) in sl. meščanska godba. Koncert se je vršil v dasi malo prenikzi, vendar akustično dokaj dobri dvorani «Gorenjskega Sokola».

Spored koncertu je bil raznovrsten, a tudi zanimiv, kar ni vedno posledica raznovrstnosti. Moški zbor je pel štiri pesmi. Tri a capella in enega s spremljevanjem orkestra.

A. Nedved: «Avstrija moja» je eden izmed starih zborov, ki so javnosti že do dobra znani; vendar pa učinkuje še vedno s svojim eminentno patrijotičnim tekstom in Nedvedu lastno naravo, neprisljleno harmonijo in melodijo. Rekli bi lahko, da je to pristni «Nedved». Zbor se je pel, dasi nekoliko pre-

počasi, vendar hvalevredno točno in s primernim ognjem. Pri tem, kakor pri vseh drugih zborih, nam je ugajalo zlasti smislu primerno deklamovanje ter upoštevanje dinamike. Navadno poznajo naša pevska društva le brutalni «fortissimo» ter se jim niti ne sanja o mnogo efektnejšem «pianissimu». Seveda: vse ob pravem času!

A. Förster: «Povejte ve, planine!» je izmed najnovejših zborov eden najtežjih, ki ima popolnoma moderni sestav; zato se ga manj izobražena in izvežbana pevska društva le nerada in nevesela lotijo. Vendar pa je vsak pevski zbor, ako se mu posreči zadostiti zahtevam tega zbora, lahko ponosen na to pesem. Priznati pa moramo, da je v resnici težko izvesti to nalogo. Tudi ob tej priliki so se tempi nekoliko zavlekli in prehodu «povejte ve» je nedostajalo tukaj tako potrebne čistote. Vobče pa nas je izvajanje s pridom utešilo in zboru lahko častitamo!

A. Hajdrih: «Hercegovska» je krasen, ognjevit zbor, katerega je, že pozabljenega, dvignil zopet g. Hubad s svojim zborom, za kar mu moramo biti hvaležni. Pel se je ta zbor izmed vseh najboljši ter se je moral na burno zahtevo občinstva ponavljati.

Tudi Griegov moški zbor s spremljevanjem orkestra «Nova zemlja» je precej znan. Zbor ni ravno težak, vendar pa je efekten in vzpričo svojega baritonskega solo in orkestralnega spremljevanja priporočati vsem boljšim zborom. Pelje nas je posebno zadovoljilo, dočim je bilo spremljevanje prehrupno, ker so različna trobila morala nadomestovati godala. Boljše bi bilo spremljevanje na klavirju samem.

Vobče torej so se zbori prav lepo obnesli, za kar pa je treba biti povsem hvaležnim svojemu pevovodju g. Rusu. Poznali smo ga dosedaj kot izvrstnega pevca, priklonimo se mu sedaj tudi kot večjemu in spretnemu pevovodju, ki ima hvalevreden muzikalichen okus, zadostno porcijo energije in — potrpljenja.

G. K. Mahkota je pel Löwejevo balado «Ura», Wolfovo «Jutranjo roso» pod eno točko in pod drugo: Fr. Gerbič: «Sklepala roke si bele» in Ipavec: «Če na poljane rosa pade». Dodati pa je moral še Prohazkovo: «Kaj bi te vprašal» in Försterjevo «Grica».

Kakor vidimo, ima g. Mahkota zelo raznovrsten in zanimiv repertorij. Ustrašil se ni celo Wolfa.

K. Löwe: «Ura» je lepa balada, ki dovoljuje pevcu razviti svoj glas do veljave. Ker faktura in tudi tehnika pesmi nista preveč težki, zato je pesem lahko umljiva ter je bilo občinstvo g. Mahkoti tudi izvanredno hvaležno za njo.

H. Wolf: «Jutranja rosa» je, dasi ena najlažjih Wolfovih pesmi, vendar vsled svojih deklamatoričnih težkoč, postamentov i. t. d. dokaj težka, a tudi hvaležna. Tempo pa je bil prehter! Zeleli bi, da bi g. Mahkota ob priliki podal še kaj Wolfovega, saj ga žalibog itak ne čujemo, vsaj na slovenskih odrih nikjer.

Dr. B. Ipavec: «Če na poljane rose pade» je eden izmed novejših, a tudi najlepših baritonskih solo. Če bi bil tempo nekoliko hitrejši, nudil bi nam g. Mahkota dovršeno lepo pesem. Nežna in prijetna je tudi Gerbičeva: «Sklepala roke si bele». Obe pesmi sta izzvali šumno pohvalo ir. g. baritonist je moral dodati zgoraj omenjeni dve pesmi.

G. Mahkota je simpatičen bariton, ki nam bo še marsikaj lepega zapel. Naj se le pridno uri ter se varuje forsiranja.

Spremljevanje na klavirju je osrbel g. J. Lapajne ter je svojo vlogo tudi primerno in ne usiljivo rešil. Klavirju pa bi bilo treba dati modro polo ali pa ga izročiti kakemu Šlajmerju za klavirje.

Sl. meščanska godba je svoj repertorij zadovoljno in s samozavestnim poudarkom rešila. Vidi se, da pod skrbnim in spretnim vodstvom g. kapelnika W. vedno bolj napreduje. Bodi ji naša posebna zahvala, posebno ker je, kakor smo čuli, celo brezplačno sodelovala, kar ne bomo pozabili.

Koncert se je torej moralno izvrstno obnesel. Upamo, da je g. blagajnik tudi zadovoljen. Čitalnici smo iz srca hvaležni na tem lepem koncertu ter se trdno nadajamo, da sledi temu še mnogo drugih, a tudi tako izvrstnih, kakor je bil ta! E. A.

Blejske novice.

— Načrti za vodovod, katere je izdelal deželni nadinžener g. I. Sbrizaj, so že izgotovljeni. Troskiso proračunjeni na 135.000 K. Studenec je vzet na travniku blizu Rečice. Vodovod je namenjen za vasi Rečica, Grad, Zeleče, Zagorice in Mlino, torej za vso blejsko občino.

— Letoviški list bo izhajal tudi letos vsako sredo s 15. junijem pričenski. Kdor hoče imeti svoj inserat v tem listu, naj ga pravočasno pošlje ali odda v občinsko pisarno.

— Primankljaj za stavbonovec cerkve na Bledu je določen na 72.049 kron, kateri znesek bi sedaj imela plačati občina. Prvotni primankljaj je bil proračunan na 26.000 kron, dočim znaša sedaj celih 46.049 kron več.

— Bralno društvo na Bledu priredi v kratkem društveni izlet k Belopeškim jezerom.

— Žrtev kmetijskega društva na Bledu. Prostovoljna dražba se je višila v nedeljo popoldne na Mlinem pri posestniku Andreju Noču, ki je imel sliškalko klerikalnega kmetijskega društva na Mlinem. Dasi je Noč imel, predno je otvoril to sliškalko, poleg posestva še denar, je po preteku štirih let prišel revež skoro na beraško palico.

— Dva nova policaja dobi blejska občina s 1. junijem t. l.

— Klavnica je zadobila pravico javnosti. Ista stoji ob cesti iz Lesec proti Zagoricam v «Bunju». Zgradil jo je g. Andrej Tolazzi, zidarSKI mojster na Bledu. Klavnica sama je veljala okrog 6000 kron, ledenica, katero je zgradil g. Josip Sturm, zidarSKI mojster v Radovljici, pa 6000 kron.

— Hotel Steidl. Te dni je izginil napis hotel Peternel in na njegovem mestu se blišči hotel Steidl. Gospod Steidl je izdatno preuredil svojo gostilno z lično opravo in napravil vrhutega še moderno kavarno.

— Nova poslopja. Gospod župan Peternel zida nov hotel ob kolodvoru, g. nadučitelj Fran Rus lepo vilo, dalje gradita gg. Gotjas in Slibar tudi novi vili blizu šole. Vsa ta poslopja stavijo domači. Tako prav!

— Letošnja sezona obeta biti precej živahna. Oddanih je že 22 večjih stanovanj, na razpolago je poleg nekaj večjih še mnogo manjših stanovanj.

Loške novice.

— Prepír med fanti. Devetnajstletni posestnikov sin Janez Brce in njegov brat Urban Brce iz Dražgoš št. 28 sta bila v nedeljo 14. t. m. v družbi mnogih fantov na neki veselici v Dražgošah, in sicer v gostilni Jakoba Šmita. Ko so fantje preko desete ure ostavili gostilno, je nastal med fanti prepír; kakih pet fantov je napadlo s koli Jerneja Brčeta. Slednji je potegnil nož iz žepa in prizadel Francu Megušarju na prsih in v trebuhu smrtnonevarne rane. Megušarja so takoj drugi dam odpeljali v deželno bolnišnico v Ljubljani. Sunil je z nožem v trebuh tudi Gregorja Šmita ter ga težko poškodoval. Jernej Brce je bil po orožnikih aretovan in izročen tukajšnjemu c. kr. okrajnemu sodišču v preiskovalni zapor. Jernej Brce je le v silobranu poškodoval svoje napadalce.

— Vojaški dolžnosti se je odtegnil. Pod tem naslovom smo zadnjič priobčili notico, da je bil tukajšnjemu sodišču izročen 27letni Anton Čadež iz Hotavelj, vrnivši se po desetletnem bivanju v Ameriki v svojo domovino. Danes se dostavljamo, da je svojo trditev, da je amerikanski državlján pred sodiščem tudi dokazal, nakar je bil izpuščen.

— Umrl je v sredo ob 1/6. uro jutraj po dolgi bolezni — jetiki gospod Adolf Apé, uradnik okrajne bolniške blagajne v Kranju. Človeku se krči srce v trenutku, ko polagajo v prezgodnji grob tako mlado in nadebudno življenje. Rajnik je doživel jedva 22 let. Kakor njegovemu očetu in dvema sestrama, tudi njemu ni prizanesla neusmiljena morilka — jetika. Pokojnik je bil za časa svojega bivanja v Škofji Loki zvest in požrtvovalen sotrudnik pri sleherni čitalnični prireditvi. Znan je bil kot izboren komik na gledal. scenem odru. Kako iskreno pa je bil priljubljen v Kranju, je pričal njegov zares veličastni pogreb. Iz Kranja je prihitela deputacija «Sokola», kranjski čitalniški pevski zbor je zapel pod spretnim vodstvom gospoda učitelja Vilibalda Rusa dve ganljivi žalostinki pred hišo in na grobu; poleg tega smo zapazili veliko množico gošpodov in dam iz Kranja, ki so prihiteli posloviti se od priljubljenega mladeniča. Med drugimi venci so nosili pred krsto tudi vence pisarniškega osovja in narodne čitalnice kranjske. Tudi škofjelško občinstvo se je udeležilo pogreba mnogostevislno. Blagi duši pokojnikov večni mir in pokoj!

— Veselico priredi «Narodna čitalnica» v Škofji Loki v nedeljo 21. majnika 1905 v svojih prostorih. Vspored: 1. Brat Sokol, veseloigra v enem dejanju, spisal F. M. 2. Prosta zabava in ples. Začetek ob osmi uri zvečer. Svira godba na lok. Vstopnina: za člane od osebe 80 vin., z družino 1 K 50 v., za nečlane od osebe 1 K 20 vin., z družino 2 kroni. K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Novice iz Poljanske doline.

— Ustavljena prodaja cerkve. Kakor smo že poročali, da so izgubili pri podružnici na Volči maše in da se cerkev proda, moramo danes naznaniti, da je prodaja ustavljena, ker so se jim zopet vrnila maše. Zanimanje za prodajo je bilo obče in, kakor je bilo sklepati, bi ne šla pod ceno. Posebno neke bolj premožne Marijine hčere bi bile dražile

do skrajnosti. Ta zdaj odpade. Da se jim maše vrnejo, se razlaga na ta način. Plesalo se je res na Volči, a plesalci niso bili domačini. O ubogo ljudstvo, kako te imajo za norca! Tolaži se z besedami: «Blagor ubogim na duhu, ker njih bo nebesko kraljestvo!» Po teh besedah in kar se s teboj uganja, ga boš gotovo deležno.

— Ker smo pa že pri plesu, povrnemo svetu, da se je pod sv. Volbenkom prejšnjo nedeljo tudi plesalo, ko je bil «mali semenj». Vse prigovarjanje in rotenje ni nič pomagalo. Zlodja, drži te mlade, žive ljudi, če jih moreš? Seve, tu malo drugače zgleda stvar. Plesalo se je res, a samo v klerikalnih gostilnah. To je seveda izjema. Tudi ne izgube maš in to iz prav navadnega vzroka. Pri sv. Volbenku je nekaka božja pot in so take praznike prav mastna darovanja ali «ofri». Ti pa imajo tako moč, da izbrisejo vse grehe in pomirijo celo škofa, ki je največji sovražnik plesu, če sam tudi po prižnicah pri birmovanju po cele ure pleše nek poseben, svoj ples, ki ga drugi ne znamo. Volbenčani so brez skrbi. Sv. Volbenk je že večji svetnik ko sv. Jurij na Volči.

— Zgoraj sem nekaj omenil Marijine hčerkke. Te nedolžne otročiče s svetinjico dopisnik «Gorenjca» silno čista. Tudi danes se jih mora nekoliko spominjati. O hčerke božje in neveste Kristusove! Šment, preveč bo! Zadnji čas je več hčera zgubilo pravico, nositi svetinjico. Mlada bitja, ki se niso popolnoma pozabila na svet, so se vdala nekoliko rajanju. Plesale so in zaplesale to veliko čast, še večje dobrote, ki so jih deležni, zbrani okrog Marijine zastave. Kakor povesod, tako se pa menda tudi tukaj pristransko postopa. Priporočuje se in med njimi javna tajnost je, da se nekatere izbrise in zopet vpiše. Drugih se zopet ne izbrise, četudi plešejo, zbok kakega doprinesenega dela svojemu voditelju kapelanu.

— Šmarnice mu je naredila. Tako se govori med njimi samimi. Na pustno nedeljo ali na pusten tofek je ena najbolj vnetih se toliko spozabila, da je «za repo» malo zaplesala. Od tedaj so se plette razprave, kako in kaj je narediti. Prišel je mesec majnik in krščanske hiše in duhovni gospodje, posebno mladi, imajo napravljene šmarnice. No in tudi ta si misli: zdaj je ugoden čas in prilika, da se zopet prikupim. Hajd h gospodu Janezu in se mu ponudi, da mu letos ona napravi šmarnice. In take, kakršnih nobena ne zna. Res, četudi z zavistjo, priznajo druge vobče, da delo hvali mojstra. To je pomagalo; vsaka nadaljna preiskava je bila ustavljena. Da se pa ne bo katere dolžilo po krivem, bodi povedano, da je deklet veliko trpelo in prestalo največje «Viharje».

— «Gorenjca» nič ne bero ljudje, je bilo brati pred nekaj dnevi v «Slovincu». Ta pa ne bo držala. «Slovenčev» dopisnik ga mora že brati, ker drugače bi mu ne mogel odgovarjati. Kako mu odgovarja, je pa druga stvar, v katero se dopisnik vsakdanjih novic ne vtika. Pa tudi po raznih župniških ga morajo kaj natanko brati, ker drugače bi ne vedeli toliko govoriti o slabih listih, kakor zadnjič na Trati.

— Ta teden hodi po dolini revizor «Gospodarske zveze». Revidirat ne bo imel dosti ali pa prav malo. Prej pa zna popisati kako smrtno obsodbo, tako konsuma na Dobrávi.

Rusko-japonska vojna.

Na mandžurskem bojišču. Pozicije ruskih čet, ki stoje nasproti japonskemu prodiranju iz Kajnana, Lantua in Fakumana, se razprostirajo nad 30 milj na dolgo ter režejo železnico 35 milj severno od Kajnana. Rusi delajo močne utrdbe ter imajo močno, naravno pozicijo nad visinami Tjelina. Dva ali trije forti z jarki so dogotovljeni. V zadnjem času je dospelo 20.000 mož svežih ruskih čet. Japonci so popravili železnico do Lipinkaja, 35 do 40 milj od Kajnana.

Izguba japonskih vojnih ladij. Nedavno je došlo poročilo, da se je potopila največja japonska ladja, oklopnica «Mikaza». Ta vest ni sicer od japonske strani še oficijelno potrjena, ako je pa resnična, ostanejo Japonski samo še tri oklopnice, dočim ima sedaj Rusija v iztočnih vodah 8 oklopnice in tri obrežne oklopnice. Tekom sedanje vojne je Japonska že izgubila dve oklopnici, tri križarke, tri obrambene ladje ter veliko število torpedovk. Tudi je japonsko brodogrje vsled dolgotrajne uporabe že mnogo izgubilo na svoji veljavi.

Četrto rusko brodogrje. Po poročilih kronštatskih listov je načelnik baltiškega brodogrja, admiral Birilov, poveljnik vseh ladij, ki spadajo k četrtemu brodogrju, ukazal, da naj imajo na vsak način svoje ladje pripravljene, da 14. rožnika t. l. odplujejo na Daljni Vztok. — Kakor se poroča iz Petrograda, bo imenovan admiral Skridlov poveljnikom vojne luke Kronštadt in drugih baltiških pristanišč, admiral Birilov pa odide na Daljni Vztok.

Roždestvenski obolel. Admiralsam poroča ruskemu pomorskemu uradu: «Na ladjah vse dobro, le jaz sem bolan, da se komaj držim po koncu.» — Oddal je poveljstvo admiralu Nebogatovu. — Torej tik pred odločilnimi dogodki je zbolel Roždestvenski in dal iz rok poveljstvo baltiškega brodogrja. Z veliko požrtvovalnostjo je podvzel Roždestvenski ta drzni čin, da je vse poskusil, kako bi zopet vrnil svoji domovini ugrabljeno gospodarstvo. Med vso vojnjo in za časa svojega bivanja na Madagaskarju je uril svoje mornarje, in zdaj ima na ladjah samo vrlo izurjeno mostvo. Srečno je dospel v vzhodno-azijsko morje, in zdaj ne zadostuje več njegova moč, da bi dokončal to, kar je začel. Za Rusijo pomeni odhod Roždestvenskega iz bojišča enega največjih udarcev v leto dni trajajočem besnem boju. — Iz Petrograda se pa brzojavlja, da vlada zanika z vso odločnostjo to vest, da bi bil admiral Roždestvenski bolan in da bi bil na njegovo mesto imenovan admiral Birilov.

Novičar.

Osebnosti. Asistent državne železnice g. Ivan Kelec je premeščen iz Lesec-Bleda v Hieflau, v Lesce-Bled pa pride železniški asistent g. Lovro Svetina iz Trga na Koroskem. — Deželni vodni konceptni praktikant g. Anton Mencinger je prestavljen od okrajnega glavarstva v Kamniku k onemu v Postojni.

Grobišče v Lajhu. Tekom desetih dni se je odkrilo 14 kostnjakov. Par grobov ni imelo priložkov, drugi zopet so bili izredno bogati. Kjer se stikati okrajna in občinska cesta, je ležal ženski mrlič, čegar glava je

bila svoj čas pokrita z zlatom pretkanim naličjem, pritrjenim na laseh s štirimi srebrnimi iglami. Tkanina sama je razpadla, pač pa so seveda ostale blesteče zlate niti in lepo izdelane igle. Pod koleno so se našle srebrne zaponke (od podvez?) in pri peti pozlačen podolgaš okrasek, prvotno pritrjen na jermenih, ki so nekdaj držali opanke in se ovičali mč do kolena. Mrlič je bil ogrnjen v široko, kakor se je dognalo, volnato obleko, od katere so se pa ohranili le popolno prepereli ostanki. Tudi drug ženski kostnjak v bližini je nosil zlato naličje in lepo srebrno lasnico. Zlasti bogat je bil grob vojščaka, ki je ležal globoko pod sipo v drobnem pesku. Dobro ohranjeni kostnjak je meril 1-75 m. Ob levi rami se je našel ostanek ščita, težka železna grba (Schildbuckel). Ob desni strani je ležal dvorezen, 87 cm dolg železen meč. Od nožnice so ostali le srebrni, lepo okrašeni okovi. Kovinasti okovi pri nožnicah niso pogosti, srebrni pa zelo redki in so se na kranjskem grobišču dobili prvič v tem slučju. Ob mečih je bil nož z delom nožnice. Našlo se je pri istem kostnjaku več bronastih in srebrnih zaponk z ostanki usnja; posebno krasna je velika, popolnem ohranjena srebrna zaponka, ki je ležala na prsih. Več ostij ter puščic, nožic in lep glavnik so se nahajali pri nogah, kjer je ležala tudi velika sulica. Najzanimivejša in objednem najbogatejša je pa bila gomila, ki se je deloma že razkrila včeraj in danes popolnem preiskala. V tem grobu so ležali kar trije mrlički drug poleg drugega, dva moška in ženska. Pri prvem moškem kostnjaku se je našel le glavnik, katerega je držal v roki, pri drugem pa zopet 89 cm dolg meč, noži in različni zanimivi okraski. Danes zjutraj se je odprl tretji, ženski mrlič. Tu so se našli dosedaj najlepší in najbogatejši okraski, mej drugim dolga vrsta najlepših (brzkone na usnju nanzanih) korald in dve krasni, srebrni, močno pozlačeni in popolnoma ohranjeni, z zanimivim ornamentom okrašeni zaponki. Vobče so bile pri mrtvecih roke položene ob životu; v nekaterih slučajih je pa ležala desna vpognjena na levi roki. Obrnjeni so bili vsi mrlički brez izjeme z glavo proti vzhodu. Prihodnji teden bo g. dr. Šmid nadaljeval zanimivo in znanstveno ter zgodovinsko prevažno raziskavanje na grobišču v Lajhu. Najdbe so lastnina kranjske občine odtod, kar se bo našlo pod okrajno cesto, lastnina cestnega odbora.

Odvetniško pisarno je otvoril v Kranju g. dr. Josip Kusar in prične uradovati v ponedeljek. Opozarjamo na današnji inserat na zadnji strani.

Poljanska posojilnica. Odgovor «Slovincu» glede posojilnice v Poljanah priobčimo prihodnjic brez «lazi», stvarno in resnično.

Meščanska godba priredi danes zvečer na glavnem trgu promenadni koncert. Spored je sledeči: 1.) F. Križek: «Pro Patria», koračnica; 2.) W. Wlassak: «Kronanje kralja», simfonija; 3.) Jos. Krejči: «Prvi poljub», franc. polka; 4.) I. pl. Zajc: «U boj», iz opere Zrinjski; 5.) Iv. Strauss: «Vino, žena in petje», valček; 6.) J. Ulik: «Pozdrav iz Labske doline», koračnica. — Jutri v nedeljo dne 21. t. m. ima godba pešizlet s povabljenimi društvi v Kokrico. Odhod točno ob 1/2 2. uri popoldan iz Pungrada, kjer je zbirališče povabljenih društev. Povratek ob 6. uri zvečer. Odbor.

„Deželna zveza za pospeševanje prometa tujcev na Kranjskem“. To društvo je predložilo svoja pravila 15. t. m. deželni vladi v potrjenje. Namen tega društva je združenje društev, občin in drugih korporacij, pa tudi posameznikov, ki so pokazali svoje zanimanje za promet tujcev s tem, da so prijavili svoj pristop k društvu. Deželna zveza ima tudi namen, ohraniti in pospeševati koristi tujskega prometa. Opomba uredništva: Svoječasno nameravamo o tujskem prometu izpregovoriti kako besedo, kar smatramo za svojo dolžnost kot gospodarski list posebno pozornost posvetiti tej panogi narodnega gospodarstva.

Umrl je minulo soboto v Stražišču pri Kranju sedmošolec Franc Hacin. Lahka mu zemljica!

Glavno trafiko v Kranju je dobil gosp. trgovec Rajmund Krisper.

Cirkus Oriental je dospel v Kranj. Družba obstoji iz 18 oseb in 10 izbornih dresiranih konj. Prva predstava se vrši danes v soboto, ob nedeljah sta dve predstavi.

XLII. redni občni zbor „Slovenske Matice“ bode v sredo dne 7. rožnika 1905 ob šestih popoldne v veliki dvorani «Mestnega doma».

Iz Podbrezja se nam poroča: Ni dosti, da so priredili trziški Nemci Schillerjevo slavnost, ampak se k nam so morali priti kazat svoje junaštvo. Po stari svoji navadi so začeli hajlati in peti izzivajoče nemske pesmi. Ker niso nehali tuliti, se je našlo nekaj zavodnežev, kateri so jih tako «preluftali» in končno postavili na zrak, da jih menda več ne bode k nam kazat svoje kulture. Pomniti nam je še, da se le čudimo gosp. Mallyju, da more občevati z ljudmi, ki se hodijo kazat pijani kot muhe še v druge kraje in katerim ne zadostuje zato Tržič.

Štrajk v Kroplu. Uradništvo železno-obrtne zadrage je stopilo v štrajk. Pravi vzrok stavki še ni znan.

Vpkोजना je gospodična Ana Praprotnik, učiteljica na Primskovem.

Planinska podružnica. Jutri izlet čez Sv. Jošt oziroma Javornik-Sv. Mohor-Jamnik v Kroplu (eventuelno tudi Kamno gorico). Stanek: savski most. Odhod točno ob 7. uri zjutraj; skupni obed v Kroplu, dobro pa, ako malenkost provijanta vsak s seboj vzame. Gostje dobro došli! Odbor.

Škofov kontrolor v Sori. V Sori, kjer se bližajo volitve za občino Medvode, službuje miroljubni župnik g. Berce, ki se noče mešati v volitve. Zato pa je škof poslal za nekakega kontrolorja zloglasnega kaplana Brajca iz Ilirske Bistrice v Soro z očitnim namenom, da agitira in yznemirja volilce. Po končanih volitvah ga najbrže škof pošlje kam drugam vohunit in zdražbo delat, ker Brajc je baje za tak posel kakor rojen. Vkljub svoji «politični misiji» pa je kaplanče strašno navaino, tako, da ga razumni možaki neusmiljeno vlečejo, ko se delajo politično nedolžne ter ga puste, da se razgreje v razlaganju o liberalizmu in klerikalizmu do najvišje ekstaze, potem pa dobi kontra-paro, da pozabi zapreti usta. Sicer pa se izgovarja, da ne agituje rad, s čimer je dovolj jasno povedano, kdo mu je naročil.

Shod slovenskih časnikařev v Vološkem-Opatiji. Shod slovenskih časnikařev je otvoril predsednik osrednje zveze slovenskih časnikařev, g. Hlaček, urednik «Nar. Lystov»

v Pragi. Predsednikom shoda je bil izvoljen ljubljanski župan Hribar, ki je bil od zborovalcev viharno pozdravljen. Podpredsednikom sta bila izvoljena Šandor Gjaliski in Zledohovski. Župan Hribar je zborovalce pozdravil v slovenskem, hrvatskem, srbskem, českim, poljskim in ruskim jeziku. Č. kr. okrajni komisar g. Schmiedt - Zabierov je shod pozdravil v imenu vlade, župan volo-ko - opatijski pa v imenu občine. Na to so se vršili referati o organizaciji slovenskega časnikarstva. O organizaciji slovenskega časnikarstva je poročal g. Govekar.

IV. poizlet «Gorenjskega Sokola» se vrši dne 1. junija (Vnebohod) čez Senčur-Vodice na Šmarne goro. Odhod iz Kranja zjutraj ob 6. uri. Korlačne vaje za ta izlet v četrtek dne 25. t. m. ob 9. uri zvečer.

Izkaz posredovalnega ods ka slovenskega trgovskega društva «Merkur». Išče se: pomočnik in potnik, oba specerijske stroke za Ljubljano; učence za Jägerndorf, pomočnik spec. in želez. in pomočnik mešane za deželo. — Službe išče: 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika spec. in želez., 6 pomočnikov specerijske, 20 pomočnikov mešane, 2 kontorista, kontoristinja in blagajničarka.

«Sava», društvo svobodomiselnih slovenskih akademikov na Dunaju, je izvolilo na občnem zboru dne 12. t. m. predsednikom g. I ana Svetlina.

* * *

Dinamitni atentat na karavansko železnico. Dne 14. t. m. je bil velikanski viadukt proti Dravi na Humbregu razstreljen. V to svrhu se je pripeljal 16. t. m. zjutraj sekcijski načelnik železniškega ministrstva Wurmb in se je podal takoj z načelnikom celovškega gradbenega vodstva za novo železnico, Anglom, v Rožno dolino pod Humbreg, kjer se je bil izvršil dinamitni napad. Dognalo se je, da je 19 metrov dolgi in 30 metrov visoki viadukt na treh stebrih poškodovan tako, da jih bodo morali podreti. Stavbeni komisar Suhanek ceni provzročeno škodo na 20.000 kron. Skladišče, kjer shranjuje trdkra Doderer dinamit, je sicer varno zgrajeno, a ni bilo dovolj zastraženo. Dinamita je bilo shranjenega 1585 kilogramov, potem veliko število vžigalnikov in vžigalnih vrvic. Storilec je ukradel iz tega skladišča zaboj smodnika, ki tehta 50 kilogramov, dalje 225 vžigalic in 25 vžigalnih vrvic. Na poškodovanem viaduktu so našli 40 dinamitnih patron, 62 vžigalic in 4 vžigalne vrvice. Slišalo se je več pokov tako silno, da so jih čuli eno uro daleč. Nekateri pravijo, da jih je bilo pet, drugi šest. V pol ure oddaljeni vasi so se tresle vsled poka celo okna. Domneva se, da so odpuščeni delavci iz maščevanja provzročili atentat. Kot sumljivega so zaprli 24 let starega italijanskega delavca Evgena Beltrama in ga izročili deželnemu sodišču v Celovec. Listi pišejo o tem atentatu, da je v zvezi z napadom na novi železniški most čez Sočo. Imenuje se popolnoma odkrito kot provzročiteljico neko velevlad, a tudi neko konkurenčno železniško družbo. Veliko ogorčenje vlada proti italijanskim delavcem. Splošno se obsoja, da so nastavljeni na vodilnih mestih pri zgradbi nove železnice rezervni in ženijski častniki iz italijanske kraljevine, kar je pač mogoče le v Avstriji. Preiskave so dosedaj dognale, da je v skladišču, kjer je bil shra-

njen dinamit, še 1185 kilogramov dinamita. Kraj atentata je za občinstvo zaprt.

Za moške, ki tepo svoje žene, so po zaslugi predsednika Roosvelta odprli v Kolumbiji dvorano, kjer bodo — pretepali za kazen take može. — Poleg te dvorane bi bilo pa umestno odpreti dvorano, kjer bi prebadali jezike onim ženam, ki čez mero — zbadajo svoje može. Potem bi bila justica v Kolumbiji ena najzornejših v tem pogledu.

Najbolj zanesljivo razkuženje perila je kuhanje, po katerem je izključeno vsa okuženje.

Samomor v krsti. V Ludici na Če kem si je napravil mizarski pomočnik Pickert mrtvasko krsto, preoblekel se v črno obleko ter se ležeč v krsti ustrelil.

Ženska klepetavost. Pač je redek slučaj, da bi bilo treba ustaviti vlak radi dveh klepetulj, ki se ustavita na tiru ter se zaglobita v klepetanje tako, da ne slišita vlaka, ki prihaja proti njima. V Burgdolu v provinciji Hanover se je to zgodilo. Dve ženski sta se ustavili na tiru, namesto da bi bili šli naprej po prehodni cesti ter se tako zaverili v pogovor, da nista slišali, kako hiti proti njima brzovlak Hanover-Hamburg. Strojvodja je še v zadnjem trenutku ustavil vlak. Sedaj sta obe klepetulji v sodnijski preiskavi.

Bilanca znane vaclavske posojilnice izkazuje še vedno primankljaja 2.400.000 K. Kuratorij poziva upnike, naj se zadovoljijo s 25% za svoje terjatve, ker sicer gre posojilnica v konkurz.

36 palcev dolge brke. «Radničke novice», ki izhajajo v Johnstownu (Severna Amerika) javljajo, da se je minulega meseca tamkaj naselil Hrvat Ivan Dušan, ki ima 36 palcev dolge brke, tako da jih more dvakrat oviti preko glave.

Gospodarstvo.

Tedenski sejm v Kranju dne 15. t. m. Prignalo se je glav 163 goveje živine, 13 telet, 344 prašičev, 2 ovci, — koz, — buš 50 kg pšenice K 10-25, prosa K 9-50, rž K 9-—, oves K 7-75, ajda K 8-50, krompir K 4-—.

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki. V mesecu aprilu 1905 je 110 strank vložilo 36.820 K 36 vin., 76 strank je dvignilo 16.895 K 67 vin., 2 strankam se je izplačalo posojil 1.600 K — vin. Stanje hranilnih vlog 614.006 K — vin. Stanje posojil 552.298 K 38 vin. Denarni promet 101.441 K 92 vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu aprilu 1905 je 250 strank vložilo 178.638 K 63 vin. 210 strank vzdignilo 88.563 K 75 vin. 30 strankam se je izplačalo posojil 56.960 K — vin., denarni promet 682.874 K 63 vin.

Mestna hranilnica v Kamniku. V mesecu aprilu 1905 je 143 strank vložilo 37.965 K 09 vin., 144 strank dvignilo 26.481 K 78 vin., 11 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 26.420 K — vin. Stanje hranilnih vlog 1.206.168 K 68 vin. Stanje hipotečnih posojil 912.287 K 33 vin. Denarni promet 165.317 K 25 vin.

Košnja

na Sodarjevem vrtu nasproti pokopališču se bo dne 29. maja t. l. popoldne ob 2. uri oddala v najem.

K. Florian.

Listnica uredništva.

— V Kamnik: Iskrena hvala za poslano. — V Mavčiče: Brezimihi dopisov ne moremo priobčiti. — V Škofjo Loko: Vaš dopis smo poslali v Loko radi informacije.

Oskrbnika

se išče za Kadilnikovo kočo na Golici. Več pove K. Višnar, posestnik in gostilničar, Jesenice (Gorenjsko). 33-1

Ponos vsake gospodinjice je dobra kava.

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati ved v nobenem gospodinjstvu, kadar se pripravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne savoje s imenom «KATHREINER».

Žalostnim in potrtnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prelučnec vest, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat, stric in svak, gospod

Adolf Apé

danes zjutraj ob četrtn na 6. uro po dolgi in mučni boleznii, previden s svetlojavstvi za umirajoče, v 22. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogret predragega nam pokojnika hode v četrtek, dne 18. t. m. ob 6. uri popoldne iz hiše žalosti na tukajnje pokopališče.

Pradragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Škofji Loki, 7. majnika 1904.

Žalnoči ostali.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze srčnega sočutja med boleznijo in ob smrti našega nepozabnega sina, oziroma brata, strica in svaka, gospoda

Adolfa Apé

kakor tudi za darovane prekrasne vence in cvetice ter za mnogoštevilno spremstvo predragega nam pokojnika k večnemu počitku, izretamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem svojo najsrčnejo in najiskrenejo zahvalo, posebej se pa še najtopleje zahvaljujemo sl. pevskemu zboru «Narodne čitalnice» v Kranju za ganljive žalostinke in sl. telovadnemu društvu «Gorenjski Sokol» v Kranju ter «Narodni čitalnici» v Škofji Loki za častno spremstvo nepozabnega nam pokojnika.

78-1
V Škofji Loki, 19. majnika 1905.

Žalnoči ostali.

== Kmetovalci! ==

148-19

MASTIN

za prašice, pujske, krave, teleta, vole, ovce, konje, perutnino i. t. d. Le pod tem imenom, ki je postavno kot znamka zavarovana, se dobi pristni dr. pl. Trnkóczyjev kranjski redilni prašek za prašice. Najboljši zdravi dodatek h krmi, ki se naj uporablja kot dietetično redilno sredstvo. Dobil je na tisoče zahvalnih pism o izbornih uspehih najvišje medalje na razstavah v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju.

1 zavoj za 50 vin. **pri vsakem trgovcu.** Po pošti 5 zavojev na naslov: Lekarna Trnkóczy, Ljubljana. Razpečevalci dobe popust.

68-8
Veliko izbor
**otroških
VO-
zičkov**
od 9 do 50
kron,

Belsko kisló vodo, zaboj s 50 steklenicami 8 K;
Rogaško kisló vodo, zaboj s 25 1 in pol-litrskimi stekl. z zab. in stekl. 7 K;
najboljše strune za citre, gosli in kitare, kakor tudi razno špecerijsko in galanterijsko blago po najnižjih cenah priporoča

Magda Rant, Kranj
Savsko predmestje št. 14.

Ker nameravam gostilno opustiti, imam pa še precejšno zalogo vina, točim od sedaj naprej vino čez ulico po sledečih cenah:

Dolenjsko, belo, liter 24 kr.
Dolenjsko, rdeče, liter 32 kr.
Istrijansko, črno, liter 36 kr.

Slavnega lekarnarja in fizika dr. G. Schmidta

ušesno olje

hitro in temeljito odstranjuje perijodično gluhotu, tok iz ušes, šumenje v ušesih in slab sluh tudi v slučaju zastarelosti. — Steklenica z navodilom o uporabi stane 4 K. — Dobiva se v lekarni **„pri črnem orlu“** v Celovcu, Novi trg.

38-5

Posamezne številke „Gorenjca“

prodajajo po 10 vin. v

Ljubljani g. A. Kališ, trafika, Jurčičev trg 3;

Škofji Loki g. M. Žigon, trafika, glavni trg;

Selcih nad Škofjo Loko g. Jos. Bernik, posestnik in mizar;

Radovljici g. Oton Homann, glavna trafika;

Jesenicah g. Jakob Mesar, gostilničar in posestnik;

Hrušici g. Štefan Podpac, trgovec;

Bohinjski Bistrici g. M. Grobotek, trgovec;

Kamniku g. Marija Ažman, trafika.

He, prijatelj!

27-13

Kje kupuješ to barvo? Kakor razvidim, je jako dobra, krije ter suši in se tudi veliko lahko z njo pobarva!

Glej, glej! Ako greš v Kranj od velike cerkve po glavnem trgu proti Pungratu nasproti novo zidane hiše gosp. Bedenka, pri

I. Wohlgemuthu

jo dobiš vsake vrste pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, tako da delo lahko izvršiš lepo, dobro ter poceni.

Le notri pojdi, ti žal ne bo, ako bi ti pa le prav ne b'lo, saj greš ven lahko.

Seydlin

Najbolje za zobe.

Dobiva se v lekarni g. K. Šavnika v Kranju.

Hočete li dolgo živeti

In se veseliti zadovoljivega zdravja? Da dosežete to, morate skrbeti, da ohranite svoj želodec zdrav in za prebavljenje vedno sposoben.

Vsak, kdor si je izpridil želodec s težko prebavljivimi, prevročimi ali premrzlimi jedmi in pijačami, ali si ga je z istimi morda prehladil, naj se posluži

Germanove okrepčalne esencije

katera se uporablja z največjimi uspehi pri: **pomanjkanju apetita, želodčnem oslavljenju, vetrovih, riganju, zgagi, vzdigovanju, glavonolu, omotici, kiču, telesnem zaprtju, napenjanju in zati žili.** Po mnogo zavžitem košilu, posebno še po mastnih in težko prebavljivih jedilih, odstrani ta esencija pritisk n bolečine, vzbuja slast do jedi, kar zdatno pripomore k ohranitvi in vzdrževanju telesa. Po odstranitvi raznih izpridenih sokov iz telesa, učinkuje tako, da čisti kri in ima poleg tega pred vsemi drugimi enakimi zdravili prednost, da ne škoduje prav nič, celo tedaj ne, če se jo rabi v presledkih mnogo let, ker se nareja iz naj-finejših in najboljzbranih rožnih sokov ter ima prijeten, grenko-aromatičen vonj tako zelo, da jo zavživajo s slastjo tudi gospe, otroci in celo prav razvajene osebe.

Germanove okrepčalne esencije, kot pravega domačega in ljudskega zdravila, bi ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker odvrne čestokrat najresnejšo bolezen, kar je upoštevati zlasti tam, kjer ni zdravniške pomoči takoj pri roki. Pri k povanju naj se zahteva vedno samo **Germanova okrepčalna esencija iz lekarni „pri črnem orlu“ v Belovaru:** zakaj po svetu kroži še nekaj temu sličnih zdravil, od katerih pa se glede izvršnosti ne more nobeno primerjati tej esenciji. Kot znak pristnosti mora imeti vsaka steklenica, ki se nahaja v zelenem zvitku popolen trdnik napis: **Lekarna „Pri črnem orlu“ K. Germana v Belovaru (Hrvaško),** kamor naj se naslavljajo tudi vsa pošna naročila. Cena steklenici je 1-40 K. Po pošti se ne pošlje manj kakor dve steklenici. Pri predplačju naj se blagovoli doposlati še 20 vin. za zavitek. Naslovi naj bodo natančni in čitljivi. Naznanila pri povpraševanju, prospektih ter navodila pri uporabi so zastoj.

Germanovo okrepčevalno esencijopriporočam bolehlavim kar najbolj, ker sem preverjen v izbornem učinku katero sem zapazil že mnogokrat deloma sam na sebi, deloma pri mnogih župljanih, katerim sem to esencijo nasvetoval. 117-12

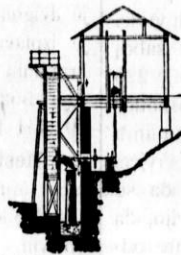
Edmund Medeotti, župnik v Trojstvu (Hrvaško). Obveščam Vas, da sem prejel že od mnogih strani razna slična zdravila, toda tako niso učinkovala nobena kakor Germanova okrepčala esencija

Andrej Žizek, Sv. Ana, Kriehenberg.

Prosim, pošljite mi nemudoma zopet osem steklenic Germanove okrepčalne esencije, katero najtopleje priporočam zlasti tistim, ki so bolni na želodec. Zdravje se mi vidno boljša.

Apolonija Haberl, Semriach, p. Peggau (Štajersko).

G. Tönnies

104-50

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v **Ljubljani** priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vratilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121-32

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopoljejo na zahtevanje zastoj.

Želodčne bolezní, navadne slabosti, vzdigovanje, pomanjkanje apetita, zaprtost, zgaga, krč in nervoznost provzročajo, ako se jih zanemarija, premnokrat neizmerne težave. Zdravniška priznanja in 60.000 zahvalnih pism priporočajo v enakih slučajih Fellerjeve rabarbara kroglice z znamko „Elza-kroglice“. 1 zavoj, 6 skatljíc stane le 4 K ter se naroča pri **E. pl. Fellerju, Stubica, Elza trg št. 56, Hrvaško.** Istotam se dobi tudi 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic 54-7 za ceno 5 kron, Fellerjeva rastlinska — zdravstvena tekočina z znamko:

Feller-Elsa-Fluid

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovistihih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 4.

7-11

Izšla je knjiga o

„Osebni dohodniki“

obsegajoča zakonska določila o osebno-dohodninskem davku z obširnimi pojasnili, naknadnimi odloki in važnejšimi razsodbami upravnega sodišča glede tega davka, kakor tudi razne vzorce za napovedi, hišne izkaze i. t. d.

Uredil in sestavil **Valentin Žun**, c. kr. davčni nadzornik.

Naročila se sprejemajo že sedaj pri založniku g. **Ivanu Pr. Lampretu**, tiskarju v Kranju. Cena knjige K 1.20, s poštino vred K 1.30.

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu **Lavosl. Schwentner-ja** v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljane najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Ivali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-30

Izjava.

Jaz podpisani Miha Groše, posestnik v Vogljah, prekličem vse razaljive besede, katere se rabil zoper **Frana in Miha Globočnika iz Vogelj** ter obzalujem, da sem ju žalil in se je zadeva mirnim potom rešila.

78-1

Miha Groše, Voglje.

Vsem prijateljem, od katerih se vsled nenadnega odhoda nisem mogel osebno posloviti, kličem tem potom presrčni „3 Bogom“

76-1

Josip Tičar.

Poštne hranilnice račun št. 867.569.

Tiskarna in založništvo

Poštne hranilnice račun št. 867.569.

Jv. Pr. Lampret v Kranju

Uredništvo in upravnništvo
„Gorenjca“

Uredništvo in upravnništvo
„Jeseniške Straže“

Tiskovine za gg. trgovce in obrtnike, slavna društva, hranilnice in posojilnice.

Vizitnice, kuverte, pisma, račune, okrožnice, vabila, dopisnice, osmrtnice, tabele, lepaki, brošure, knjige i. t. d. i. t. d.

Razglednice v več barvah.

Izvršuje

Vsakovrstna tiskarska

dela

v vsakem obsegu po količor možno najnižjih cenah.

Zaloga:

Šolske tiskovine.

Ilustrirani

„Vodnik po Gorenjskem“.

„Osebna dohodnina“

Uredil Valentin Žun, c. kr. davčni nadzornik.

Čišna in ukusna izvršitev. — Kitora in točna postrežba. — Na željo se pošlje tudi proračun troškov.

Poskusite! Vzorek dragovoljno!
Vydrova žitna kava
Poštna 5 kg. pošiljka
114 K 50 h franko!!
"DOMACI PRIJATELJI"
vsem odjemalcem zastoj
pošiljani mesečno.
Vydrova tovarna žitne
kave Praga-VIII.

Naj-
boljša Naj-
cenejša

kolesa

in šivalni stroji
se dobe pri 65-3
Lovrencu Rebolju v Kranju.

Kolesa

66-3
stara in nova in vse, kar zraven spada,
se vedno dobivajo pri
Pavlu Bizjaku, Kranj št. 118.

Išče se čvrst in pošten

deček

kot postavljalca za kegljišče Petra
Mayrja v Kranju. Opravljal bi tudi
lahko druga lažja dela v hiši.

Oglasiti se je pri g. P. Mayrju v Kranju.

3 do 4 vajeni

drvarji

se sprejme v delo razcepitev 400 do 500
sežnjev bukovih drv. Najraje se pa še odda
vse delo nemu podjetniku. Plačilo po do-
govoru.

Naslov pove upravnistvo «Gorenjca». 60-3

Popolna salonska oprava

še dobro ohranjena, se takoj proda.

Povpraša naj se v upravnistvu «Gorenjca». 61-3

Mesarija

Jan. Šumija ml. v Kranju

se da v najem za tri leta.

Natančneje se izve na domu. 73-2

Krepkega, poštenega

hlapca

se išče. Nastop takoj.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca». 72-2

Proda se še skoro novo

damsko kolo

po nizki ceni.

Kje? pove upravnistvo «Gorenjca». 64-3

Hiša št. 5

v Kranju (Kokriško predmestje) z vrhom
se proda iz proste roke. Kupnina se
lahko plača tudi v obrokih.

Pojasnila daje Rudolf Kokalj v Kranju. 63-3

Mesna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica sama.

1 11

Stanje vlog K 3.729.860-59. Stanje hipoteknih posojil K 2.038.179-31.

Naznanilo preselitve.

P. n. slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da se
nahaja od danes naprej

Lekarna pri zlatem jelenu

v moji novi hiši na Marijinem trgu
pred frančiškansko cerkvijo.

Obenem se zahvaljujem p. n. slavnemu občinstvu za
dosedaj mi izkazano zaupanje in naklonjenost ter prosim,
da mi isto tudi nadalje ohraniti blagovoli.

Ljubljana, dne 8. maja 1905.

Josip Mayr

lekarnar.

69-2

Popolna salonska oprava

še dobro ohranjena, se takoj proda.

Povpraša naj se v upravnistvu «Gorenjca». 61-3

Mesarija

Jan. Šumija ml. v Kranju

se da v najem za tri leta.

Natančneje se izve na domu. 73-2

Krepkega, poštenega

hlapca

se išče. Nastop takoj.

Več se izve v upravnistvu «Gorenjca». 72-2

Traverse, železniške šine,
vedno sveži Roman- in
Portland-cement, cevi iz
kamenščine za vodovode,
dimnike, stranišča i. t. d., kakor tudi
vse drugo za stavbe potrebno
blago priporoča po najnižjih cenah
Trgovina z mešaním blagom

Peter Majdič, 'Merkur', Kranj.

Zaloga Tomaževe žilindre in nepremočljivih voznih plahnt.

Prodaja različnih barv.

Tapetnik in preprogar Drag. Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

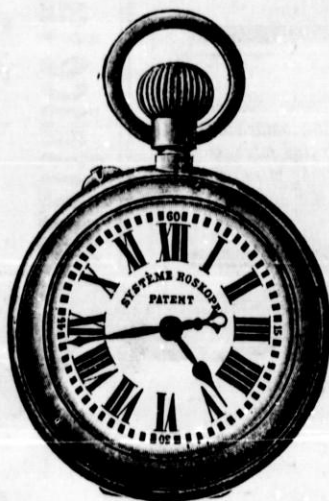
Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka. Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136-86

H. Suttner

urar v Kranju

priloga svojo izborna zalogo ur, zlatine in srebrnine po najnižjih cenah. Ceniki zastoj in poštnine prosto. Razpošilja se na vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf, železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 8-75, najtinejša značka, gl. 6-50. 114-46

54-56

MEMBRE DE JURY HONRS CONCOURS

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz kavčuka kakor tudi zlata, dalje vrvnalnice in obturatorji se izvršujejo po najnovejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu, amalgamu in cementu kakor tudi vse zobozdravniške operacije izvršuje tu specialist. Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Večkrat premirano!

Glinaste peči

štedilnike, banje za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in druge glinaste izdelke v vseh barvah, trpežne in cene priporoča 98-50

prva in največja tovarna peči in glinastih izdelkov

Avgust Dreise

v Ljubljani.

JOS. WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

LJUBLJANA,

Slomškove ulice št. 4.

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko inženjersko podjetje.

Žično omrežje na stroj, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike itd.

Specijaliteta: 103-50

valjični zastori (Rollbalken).

Hamburg-Amerika

150-27

Iz Ljubljane v

Novi York

z dobro prosto hrano.

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu.

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni. Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana, Dunajska cesta 31 (zraven šrange).

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je zjamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
119-46 ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod!

JURIJ SCHICHT

Ustje
(Česko)

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Vodna naprava

ter velikim vrtom. Kupnina se lahko plačuje v obrokih ter ostane lahko polovico iste vknjižene na posestvu.

Pojasnila daje v Kranju lastnik Rudolf Kokalj, v Ljubljani pa Franc Golob, trgovec z železnino.

za 15 konjskih moči se proda iz proste roke na Primskovem (četrť ure od Kranja) ob Kokri. Zraven spada temeljni zid za vodno napravo in mala hiša s 4 sobami

75-1

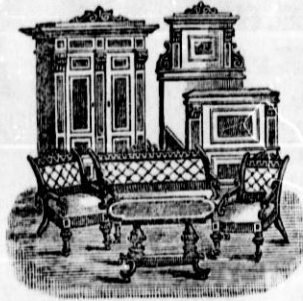
Ljubljana (Kolizej) **R. LANG** na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogle data, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Špecialiteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

97-50

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki cenl.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

Za spalno sobo od 180 gld. naprej. Divan z okraski.

Špecialitete v nevestinih balah. Veliki prostori, pri tično in v l. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, obe-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Vizitnice in kuverte po najnižjih cenah.

Jv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

Odvetnik dr. Josip Kušar

74-1

uljudno naznanja, da je

svojo odvetniško pisarno pre-selil iz Ljubljane v Kranj

kjer prične uradovati

v ponedeljek, 22. maja 1905.